

14 Νοεμβρίου, 1991

[ΠΙΚΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΟΔΥΣΣΕΑΣ Θ. ΙΩΑΚΕΙΜ,

Εφεσείων-Ενάγων

v.

ΧΡΙΣΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΔΗ,

*Εφεσίβλητου-Εναγόμενου.**(Πολιτική Έφεση Αρ. 7674).*

Έφεση — Εκτίμηση αξιοπιστίας μάρτυρα — Ανάγεται στην αρμοδιότητα του πρωτόδικου Δικαστηρίου — Εισηγήση κατ' έφεση ότι είναι εσφαλμένη ή αδικαιολόγητη αναμένεται να υποστηρίζεται με πολύ πειστικά επιχειρήματα — Γι αυτό πρέπει να γίνεται μετά από πολλή περίσκεψη και να χρησιμοποιείται με περισσή φειδώ.

5

Ο εφεσείων κίνησε αγωγή εναντίον του εφεσίβλητου για ποσό ΛΚ 2.000 που, όπως ισχυρίσθηκε, του είχε δανείσει, και για το οποίο ο εφεσίβλητος του είχε υπογράψει δύο συναλλαγματικές των ΛΚ 500 η κάθε μια, και τρεις επιταγές, μία για ΛΚ 500 και δύο για ΛΚ250 η κάθε μια. Ο εφεσίβλητος παραδέχθηκε ότι είχε εκδόσει τις επιταγές και τις συναλλαγματικές αλλά ισχυρίσθηκε ότι είχε πάρει μόνο ΛΚ 1.000, για τις επιταγές, και ότι είχε εκδόσει τις συναλλαγματικές για τραπεζική διευκόλυνση του εφεσείοντα. Το πρωτόδικο Δικαστήριο, σαν θέμα αξιοπιστίας, αποδέχθηκε την μαρτυρία του εφεσίβλητου, παραθέτοντας και σειρά λόγων που ενδυνάμωναν την κρίση του, και εξέδωσε απόφαση υπέρ του εφεσείοντα για ΛΚ 1.000 μόνο.

10

15

Αποφασίσθηκε ότι

(α) Έχει επανειλημμένα τονιστεί από το Ανώτατο Δικαστήριο πως η εκτίμηση της αξιοπιστίας ενός μάρτυρα ανάγεται στην αρμοδιότητα του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Εισηγήση κατ' έφεση πως η γενομένη εκτίμηση είναι εσφαλμένη ή αδικαιολόγητη αναμένεται να υποστηρίζεται με πολύ πειστικά επιχειρήματα. Γι' αυτό και πρέπει να γίνεται μετά από πολλή περίσκεψη και να χρησιμοποιείται με περισσή φειδώ.

20

25

(β) Στην κρινόμενη έφεση όχι μόνο τέτοια επιχειρήματα δεν είχαν προβληθεί, αλλά το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε αξιολογήσει ορθά τη μαρτυρία και τα ευρήματα του δεν ήταν αυθαίρετα αλλά σύμφωνα μ' αυτή.

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

30

Υπόθεση που αναφέρθηκε:

Paradopoulos v. Stavrou (1982) 1 C.L.R. 321.

Έφεση.

5 Έφεση από τον ενάγοντα κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Σούπασις, Ε.Δ.) που δόθηκε στις 7 Ιουνίου, 1988 (Αρ. Αγωγής 7746/83) με την οποία εκδόθηκε απόφαση υπέρ του για το ποσό των £1.000-.

Κ. Μελάς και Χρ. Δημητρίου (κα), για τον εφεσεύοντα.

10 *Ξ. Συλλούρης, για τον εφεσίβλητο.*

ΠΙΚΗΣ, Δ: Την ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο δικαστής Αρτεμίδης.

15 ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Η αγωγή του ενάγοντος - εφεσεύοντος εναντίον του εναγομένου - εφεσιβλήτου ήταν για ποσό £2.000, το οποίο ο εφεσεύων ισχυρίστηκε πως έδωσε ως δάνειο στον εφεσίβλητο. Για το επίδικο δάνειο υπέγραψε στις 18.9.75 δύο συναλλαγματικές, για £500 η κάθε μια, πληρωτέες στις 20.12.75 και 30.12.75 αντίστοιχα. Το υπόλοιπο ποσό δόθηκε με 3 επιταγές, ημερομηνίας 21 10.75, 20 12.1.76 και 24.1.76, η μεν πρώτη των £500 και οι υπόλοιπες δυο των £250 η κάθε μια.

25 Ο εφεσίβλητος αρνήθηκε ότι ο εφεσεύων του δάνεισε £2.000. Δέχθηκε όμως πως πήρε £1.000 με τις 3 επιταγές. Αναγνώρισε επίσης πως υπέγραψε τις 3 συναλλαγματικές. Η εκδοχή του όμως αναφορικά με αυτές ήταν πως τις εξέδωσε προς όφελος του εφεσεύοντος για τραπεζική διευκόλυνση του και ότι στην πραγματικότητα δεν πήρε το ποσό που αναγράφεται σε αυτές.

30 Το πρωτόδικο Δικαστήριο άκουσε κατά την ακροαματική διαδικασία τις εκ διαμέτρου αντίθετες εκδοχές των διαδίκων και κατέληξε στο συμπέρασμα πως ο εφεσίβλη-

τος έλεγε την αλήθεια ως προς τα πραγματικά γεγονότα, της ομολογουμένως ιδιάζουσας αυτής δοσοληψίας, και εξέδωσε απόφαση υπέρ του εφεσείοντος για το ποσό των £1,000 μόνο.

Ο δικηγόρος του εφεσείοντος προσπάθησε να μας πείσει πως οι λόγοι που έδωσε το πρωτόδικο Δικαστήριο για να αποδεχθεί την εκδοχή του εφεσίβλητου δεν υποστηρίζονταν από την ενώπιον του μαρτυρία. 5

Όπως αναφέρει στην απόφαση του ο πρωτόδικος δικαστής, η εκτίμηση του για την αξιοπιστία του εφεσίβλητου "ενισχυόταν", για να χρησιμοποιήσουμε την ίδια λέξη που χρησιμοποίησε ο δικαστής, από τους λόγους που παραθέτει σε 4 ξεχωριστές παραγράφους της απόφασης του. Είναι οι λόγοι αυτοί, που επιχείρησε ο δικηγόρος του εφεσείοντος να μας πείσει πως δεν υποστηρίζονταν από τη μαρτυρία που δόθηκε. Διευκρινίζουμε αμέσως πως η φράση στην απόφαση του Δικαστηρίου "η αξιοπιστία του εναγομένου ενισχύεται και από τους πιο κάτω λόγους" δεν χρησιμοποιήθηκε με τη νομική έννοια που έχει ο όρος "ενισχυτική μαρτυρία" στο Ποινικό ή Αστικό Δίκαιο. Αυτό που λέει ο πρωτόδικος δικαστής είναι πως η κρίση του για την αξιοπιστία του εφεσίβλητου ενδυναμωνόταν από τα συμπεράσματα και τους επαγωγικούς συλλογισμούς που παραθέτει στις 4 ξεχωριστές παραγράφους στην απόφαση του. 10 15 20 25

Έχει επανειλημμένα τονιστεί από το Ανώτατο Δικαστήριο πως η εκτίμηση της αξιοπιστίας ενός μάρτυρα ανάγεται στην αρμοδιότητα του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Εισήγηση κατ' έφεση πως η γενομένη εκτίμηση είναι εσφαλμένη ή αδικαιολόγητη αναμένεται να υποστηρίζεται με πολύ πειστικά επιχειρήματα. Γι' αυτό και πρέπει να γίνεται μετά από πολλή περίσκεψη και να χρησιμοποιείται με περισσή φειδώ. 30

Στην κρινόμενη έφεση ο δικηγόρος απέτυχε στο σοβαρό αυτό εγχείρημα. Πρόσθετα όμως κι' εμείς έχουμε τη γνώμη πως η κρισιολογία του Δικαστηρίου για να υποστη- 35

5 ρίξει τα ευρήματα του και την αξιολόγηση της μαρτυρίας είναι νομικά ορθή. Συγκεκριμένα, ο δικαστής αναφέρει πως, ενώ οι δύο συναλλαγματικές κατατέθηκαν στην τράπεζα από τον εφεσείοντα για να προεξοφληθούν, εντούτοις δεν είχαν τιμηθεί από τον εφεσίβλητο. Ο εφεσείων όμως δεν πήρε οποιαδήποτε δικαστικά μέτρα εναντίον του. Ο δικαστής παρατηρεί επίσης πως στην έκθεση απαιτήσεως ο ενάγων αξιώνει ποσό £2.000 βάσει επιταγών που 10 εξέδωσε στον εφεσίβλητο, ενώ στις αμέσως επόμενες παραγράφους γίνεται αναφορά στις δύο συναλλαγματικές, χωρίς όμως να προβάλλεται ισχυρισμός πως ο εφεσίβλητος τις υπέγραψε για ποσό £1.000 που, κατά τον ισχυρισμό του έδωσε σε μετρητά ως δάνειο, όπως υποστήριξε στη μαρτυρία του. Αυτά τα γεγονότα, όπως έκρινε το 15 πρωτόδικο Δικαστήριο, συνάδουν με τον ισχυρισμό του εφεσίβλητου, ότι δηλαδή δεν πήρε οποιοδήποτε ποσό σε μετρητά για τις συναλλαγματικές, αλλά τις υπέγραψε για να διευκολύνει τις συναλλαγές του εφεσείοντα με την τράπεζα του.

20 Έχουμε την άποψη πως το πρωτόδικο Δικαστήριο αξιολόγησε ορθά τη μαρτυρία, τα δε ευρήματα του ήταν σύμφωνα με αυτή. Τα συμπεράσματα του Δικαστηρίου δεν ήταν αυθαίρετα, αντίθετα υποστηρίζονταν από την ενώπιον του μαρτυρία. (δες: (Παπαδόπουλος ν. Σταύρου 25 (1982) 1 Α.Α.Δ. 321).

Η έφεση επομένως απορρίπτεται με έξοδα εις βάρος του εφεσείοντος.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.